



## Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.



Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo, ulica Torrente 12.

# EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

## •Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.



Cena z a vse leto s prilogo 3 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

•V edinosti je moč.

## Proračunska debata v državnem zboru.

(Dalje.)

Pred vsem nam je omeniti izvrstnega govora poslanca, g. prof. Šukljeja, katerega je govoril v državnem zboru 9. t. m. Ko je prišel na obrtne šole in tržaške razmere govoril je blizo tako-le:

Sedaj preidem, gospoda moja, k obrtnim učiliščem. In tu konstatujem z veseljem, da se je gospod naučni minister izrekel v odseku, da se bode za Kranjsko osnovala obrtna strokovna šola, samo to še ni odločeno, ali bi se osnovala v Ljubljani ali v Ribnici.

Dovoljujem si tu naglašati, da bi tako učilišče v obeh krajih lahko uspešno delovalo. Uspeh bode gotov. Učilišče v Ljubljani bi imelo naravno tendenco, da se s časom razširi v obrtno šolo višje vrste, kakor je upati v državno obrtno šolo. Učilišče v Ribnici bode pa oživljajoče in uspešno uplivalo na tamošnje starodavno domače obrtništvo. Jaz nečem nikakor preudikovati odločbam naučnega ministerstva, prosil bi pa gospoda naučnega ministra specijalno kot zastopnik Ribniške občine, naj se gleda na to, da se skrbi vsaj za pouk v risanju, ko bi v bližnji bodočnosti ne bilo mogoče v Ribnici osnovati strokovne šole za lesno obrt.

Obžalovati pa moram, gospoda moja, da ne morem z isto zadovoljnostjo govoriti o neke druge stvari, ki se tiče tudi obrtnega pouka. Vi ste v tem, kar jaz mislim, poučeni z interpelacijo, katero smo stavili pred nekaterimi dnevi v visoki zbornici.

Če pogledate v državni proračun, najdete za državno obrtno šolo v Trstu v ordinariji 9000 gl. in extraordinariji 14000 gl., torej vkupe 23.000 gl. dostavljenih, in jasno je, da je to le začetek. Za Tržaško učilišče bode treba še veliko več dati iz državnega žepa, ker se bode razširilo, kakor se čuje, v zavod prve vrste.

Primorski Slovani bili so dovolj neskrumni, da so mislili, da se bode tudi na nje oziralo na tej državni obrtni šoli, katero bode vzdrževala država, za katero bodo tudi sami donášali svoje krajejarje.

Primorski Slovani so si morali reči, da imajo večino na Primorskem, kjer je nad 200.000 Slovencev in 130.000 Hrvatov.

To je ona stranka na Primorskem, ki visoko spoštuje avstrijsko državno misel, ter ne zre čez morje. (Tako je! na desnici), na daljni zapad, čez Adrijo, v oni kraj, od koder ima priti spasilj.

Z gotovostjo se je pričakovalo, da bode državna obrtna šola v Trstu pristopna tudi primorskim slovanskim elementom.

Našega trdnega zaupanja tudi nikakor ni omajalo odklanjajoče postopanje tržaškega mestnega zbora, in odkritosrčno priznavam — morda se to glasi najjvno — tolikrat smo že slišali proslavljati energijo sedanega naučnega ministra, da smo se že veselili, s kako odločnostjo bode zavrnil nevalifikovane zahteve tržaškega mestnega zbora.

Kaj se je pa zgodilo? V seji 28. dne aprila se je po poročilih „Oservatore Triestino“ in drugih tržaških listov prečital vladin dopis, v katerem se je res naučni minister uklonil šovinizmu tržaškega mestnega zastopa.

Tu je rečeno, da bode italijansčina izključni učni jezik, le po strani se bode v nekem majhnem kotičku tudi učila slovenščina. Da, gospoda moja, s tako miloščino se naš narod, slovanski element v Primorju ne more zadovoljiti. Kaj se to pravi? Večina obrtnih delavcev v Trstu rekrutuje se iz Primorskih Slovanov. Zahteva se od njih, da si morajo prisvojiti italijansčino, predno bode mogli vstopiti v ta zavod. Priznati moram, da od te naradbe do raznarodanja je le eden korak, (Res je! na desnici), in zategadelj moram žalibog izreči, da jako obžalujem to naradbo in prosim, da se tako prenaredi, da bode stvarni pouk tudi slovanskim elementom pristopen.

In sedaj, gospoda moja, pride naučni minister, kakor smo že slišali, z utemeljeno zahtevo, da bi se ne ozirali na sklep budgetnega odseka in dovolili primerno svoto za novo mesto družega sekijskega načelnika. Po tem, kar sem dosedaj povedal, z narodnega stališča nemam posebnega veselja ustreči tej utemeljenej zahtevi, ravno tako ga tudi nemamo, kakor mislim, gospodje, ki stojte na avtonomi-

stičnem stališču. Vender mislim, da se mora stvar presojati z višjega stališča.

Potreba je dokazana, to priznavam. Ravno tako je tu res, da vse stranke visoke zbornice žele reformo odgojiteljstva in vsako tako reformatično delovanje zahteva mnogo pripravljalnega dela v ministerstvu. To pa, na kar dam največjo važnost in naglašam zlasti proti izjavljanjem g. dr. Weitlofa, to so izjave, ki opravičujejo naše upanje, da bode vlada začela z večjo resnostjo in odločnostjo izvajati svoj program. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Izjave, gospoda moja, vežejo tudi naučno upravo, in tedaj se nadejamo, da bode naučno ministerstvo začelo v tem zmislu razvijati svoje delovanje, in bode jo tudi obrnilo v tir splošne vladne politike. Dovoljujem si tedaj — in morda sem opravičeno misliti, da postopam v zmislu večine — staviti in visoki zbornici priporočati sledeči predlog (čita):

„Visoka zbornica naj sklene:

V poglavju 9. naslov 1. „potrebščina“ se ima glasiti: Redni stroški 266.800 gl., vsota 308.000 gl. Poviša se tedaj potrebščina proti predlogu budgetnega odseka za onih 5000 gl., ki so potrebni za plačo družega sekijskega načelnika v tem letu.“

In gospoda moja, pustite me, da sklenem. Pustite me, da to storim z dvojno željo, ki se mi usiljuje, v moje lastnosti kot šolniku z jedne strani, kot zastopniku jednega slovanskih, slovenskega naroda z druge strani. Kot šolnik sem preverjen, da bode reka napredka prisilila nas reformovati odgojiteljstvo.

Da bi se le gosp. naučni minister lotil tega dela z večjo, trdno in spretno roko! Toda verjame naj mi: Jedno je najuspešnejši predpogoj za vsako tako reformovanje. To je spoštovanje svobode in individualitete učiteljskega stanu. Gospoda moja, v nobenem stanu ni moč svobodne osebe tako odločljiva, nikjer ni birokratični aparat in šablonsko reglementovanje tako škodljivo, kakor pri učiteljskem stanu. To je želja, katero izrekam kot šolnik proti načelniku naučne uprave.

Kot zastopnik slovenskega naroda imam le še prav kratko besedo do Njega ekselence. Mi nesmo mnogobrojni, malo

smo postovani, prevečkrat prezirani. Vender, gospoda moja, izvršujemo Slovenci važno misijo v avstrijskem cesarstvu. Mi smo straža v južnih deželah, mi stražimo Adrijo in Sočo, in gospoda moja, vsak avstrijski državnik — in jaz mislim, tudi oni, ki ima naučno upravo v rokah, mora delovati z velicega državnega stališča. Vsak avstrijski državnik, pravim, moral bi varovati in gojiti slovanski element na jugu države, kakor se goji gozd, kateri ima biti varstvo proti pretečim plazovom. (Živahno odobravanje na desni. — Govorniku čestitajo.)

Poslanec č. gosp. Klun pa je 10. maja tudi govoril daljši in temeljit govor, iz katerega posnemamo le to, kar je govoril o tržaških razmerah in sicer kakor sledi:

Nič boljše, moja gospóda, niso šolske razmere v Trstu, kjer še niso vrejene po postavi, temveč gospodari mestni zbor po svoji volji. Večina mestnega zbora pa ne pozná onega rodoljubja, katero je nedavno eden zastopnikov Tržaškega mesta povdajal v visoki zbornici s tako gorečnostjo. Priznavamo sicer, da so čne rodoljubne besede prišle iz odkritosrčnega srca, in da je v Trstu mnogo navdušenih rodoljubov. Žalibog je ta rodoljubna stranka v Trstu onemogla in se mora pokoriti v vseh zadevah manj rodoljubnemu Tržaškemu zboru. Ta pa do sedaj ni sklenil šolske postave, ker se ne strinja z njegovimi nameni in bi se moral ravnati po postavi; sedaj pa dela, kar in kakor hoče. (Prav res! na desnici.)

Vrhovno vodstvo Tržaških šol je izročeno posebnemu odboru, kteremu je načelnik moč židovske vere. (Čujte, čujte! na desnici.) Ni treba biti antisemit, tudi lahko visoko cenimo omenjeno osebo, vendar razumemo, da je za večino katoliškega prebivalstva v Trstu veliko pohujšanje, velika sramota (Dobro, dobro! na desni), ker bi se morali njihovi otroci vzgojevati npravno-versko v šolah, ki so v rokah nekega žida. (Čujte, čujte! in pritrdjevanja na desnici. — Poslanec vitez Schönerer: Prav res! — Velika veselost.)

Treba je, gospóda moja, na korist npravne vzgoje in avstrijskega rodoljubja, da ponehajo te nevrejene razmere v Trstu

## PODLISTEK.

### Tri deve.

(Sestavil Ivo Trošt)

(Konac.)

### Pismo.

Ljudje pravijo, da sem strašno len. Slišim tudi, da raje boljše jem in pijem kot slabo. Govore, da rad pohajam, če ni prevroče ali premrzlo. Sploh sem v očeh ljudstva pravcati „exemplum“. Če je toraj res tako, kakor čeburnjajo „stare babe redkih zob“, naj pa bo. Le toliko morem reči, da sva bila z gospod Vinkom prav dobra prijatelja in sva še zdaj.

Ker sem pa že preje omenil, da me imajo ljudje za tacega in tacega človeka, moram dakle nadaljevati, da me bodo i oni ljudje umeli: Kakor vsi taki ljudje, ki raje manj, kot več delajo, bolje kot morejo žive in najraje pohajajo ter se norčujejo s trpečim kmetskim ljudstvom, sedel sem pri mizici doma, ker je bil dež in tlačil sem pipo. Pred mano se je iskriko rujno vince, moj dober prijatelj. Ker rad malo govorim, še manj pa mislim, bil sem sam. Vender sem pretuhtaval prirastek svojih ne malo „minus“ kapitalov. Kar stopi k meni nekdo in mi poda pismo.

Bilo je od prijatelja Vinka iz Trsta. Ker rad opraviim vsako reč „na kratko“, za to bo tudi kapitel, koji je, nebodigatreba prišel meni na koš, zamašen s tem listom.

Od besede do besede je takov le:

Dragi Franjo!

Nikedar ne bi bil mislil, da bom mogel tako v kratkem in toliko lepih novosti poročati v svoj rojstveni kraj.

Sprehajaje se pri sv. Andreji ves srečen z svojo milo soprogo, ljubljeno Vikico, srečava uborno oblečenega človeka. Ona je trčila, da je slikar Dorko, njen svak. I njemu se je moralo dozdevati nekaj; a vender se je udaljl v bližnjo senco. Z obraza mu je bila brati beda in žalost. Približava se mu. Vikica ga pobara s samo njej prirojeno lahkočo, pozvavši ga po imenu, kaj mu teži srce. Ozre se in — hote ali ne hote moral je pozdraviti svojo svakinjo. Dakako, da je bilo prvo pitanje, kje je Ivanka, sestra njena.

„Vse povem, vse, dejal je, a sedaj ne morem.“

Povabiva ga z seboj v bližnji hotel in tam smo se zgovorili. Uboga Vikica, kako je žalovala.

Ker je Dorko živel dokaj razkošno in delal prav malo, zakopala sta se v strašne dolgove. Poprodali so jima vse, prav vse. V nevolji in siromaštvu bivala sta še nekaj časa izgubivši po dolgej boleznii prvega sinka v Parizi. Stanovanje sta imela v nekem podstrešju.

S tem porazom je bil izgubil Dorko vso veljavo. Poprodal je zadnje slike v prav sramotno ceno. In potem — moral je hoditi z vso svojo umetnostjo po Francoskem zaslužka iskaje s tem, da je slikal sobe.

Bala sta se ali sramovala pisati domov za podporo.

Ivanka je na nekem mučnem potovanji zbolela in dolgo bolela in —

Dorko je zgubil s tem zadnjo tolažbo. Končavši z besedami: Vsega sem sam kriv, odšel je in nič ne vem kam.

Vikico sem jedva utešil, da mi ni zbolela. Zato pa ne bode naji potovanje tako dolgo, kakor sem obečal.

V malo dneh se bomo videli; in če mi zagotoviš, da ostane vse tole rodbinska skrivnost, povem ti še marsikaj. Za sedaj pa le geslo: Ne čast niti slava, ampak le neumorno uspešno delovanje usreči človeka v vsakem stanu.

Da si mi zdrav!

V Trsti 16 marca 80.

Tvoj  
Vinko.

### Konec.

Ker je uže navada, da je vaška gostilna našim kmetom to, kar poslancem zbornica, in nedelja to, kar onim zborovanja čas, pogledjmo i mi, kaj počenjajo danes, ko je nedelja, kmetski korenjaki.

Oče župan je še vedno, premda tolst, pak ročen natak.

Precej po končanih litanijah sešli so se možje in možički, po starej navadi vsi golobradi, več žejni kot lačni k „županu“.

In naj kdo poreče, kar hoče, naš kmet rad pije, pa ne vode, če ima dovolj vina in tedaj je še najbolj dovtipen. Sicer mu humora ne manjka nikedar, a v tem slučaju je ž njim najbolj v obilici.

Poglejmo nekoliko, kaj vender trdi in zatrjuje možiček, ki je dokazoval zadnji pot s početka, kako dobro je gospodu

Nadežkemu. Slednjič je pa končal z napitnico: do tretjega gre rado.

„Možje pošteni, mi delamo sami sebi skrb in zgubo. Doma se nam je vino že posušilo, a tukaj je moramo plačevati.“

„Da, da, posušilo, posušilo se nam je in sicer uže na trti,“ pritrdjujejo nekateri. Govornik nadaljuje.

„Ljudje so dandanes učeni. Vinarji so, ki znajo napravljati, popravljati in kaziti vino. A, glejte, Bog ve, kaj dela. Vzel nam je grozdek, češ, saj je znate narediti brez grozdja.“

Zopet so pale besede na rodovitna tla in smeh, prvi homerski smeh je bil posledek govornikovemu modrovanju.

Kar se oglasi človeče, ki je imelo uže od nekda piko nanj, zato ker je Jože Mendetov svoje dni na njegovem po noči obiral hruške, lepe plemenite hruške tepke. Človeče pride in ga hoče poštno po npravnem zakonu, brez kacega civilnega kodeksa, naplatiti za storjeno ljubav. A Jože je popihal; le malo polence ga je doletelo v peto ter mu pohabilo robot, za koji se je njemu bolj škoda zdelo kot za lastno peto.

„Ti, Jože, ne veš nič!“ reče mu kar naravnost v obraz. „Več ve tisto moje tele, ki sem danes ostavil kot pa Ti!“

„Tako možko si se držal, kakor da uže z eno roko prijemlješ zvezdam repe, ko si pravil baš pri tej mizi: „Do tretjega gre rado.“ Ali te je pa veljalo? Vidiš, da ne bi po drugem, potem sodim, da prav nič ne veš. Celjustiš se, pa nič družega! Tako je!“

prej ko mogoče, in da se tamosnje šole vredé po postavi.

Eden govornikov na oni (levi) strani visoke zbornice je nedavno očital ministertvu Taaffejevemu, da je vzgajilo irredento. (Čujte, čujte! na desnici.) Nikakor ne! Vaša vlada jo je oživila ali vsaj skrbno vzgajila, in glavno sredstvo ji je bila šola.

Ko so se vrli Tirolci branili skleniti deželno šolsko postavo po ukusu prejšnje vlade, takoj je prišla naučna uprava z naredbo, s katero se je začasno vredilo šolstvo na Tirolskem. Ko pa se je še bolj upiral Tržaški mestni zbor kot deželni zbor, ni se vladi zdelo potrebno, da uporabi svojo upravno pravico. (Čujte! na desnici.) Zakaj tega ni storila, ne vém; pride mi pa na misel izrek modrega belgijskega kralja Leopolda, ki je priporočil svojemu sinu, naj posebno skrbi za to, da bo prav storil svojim nasprotnikom, ker mu njegovi prijatelji tako ne bodo delali sitnosti. (Prav dobro! na desnici.) Tako je tudi tedanja vlada imela toliko poguma, da je rodoljubnim in cesarju zvestim Tirolcem vsilila šolsko naredbo, ker je vedela, da s tem ne bo omajala njihove zvestobe do cesarja in države. (Pohvala na desnici.) Poguma pa ni imela, da bi enako storila pri italijanskem mestnem zboru v Trstu, ker ga ni hotela vznemirjati. (Pohvala na desnici.)

Jasno je, da je ta slabost vlade Tržaškim mogotcem dala še več predrznosti in poguma. Zato se pa tudi ne moremo čuditi, da so na slovenski zemlji v določenem redu ustanovili italijanske ljudske šole in z italijanskimi učitelji in njihovemu ukusu primernimi knjigami v šolskih knjižnicah razširjali svoje mišljenje med slovensko mladino. Ker ravno v šolah se najbolj goji in pospešuje nerodoljubni duh. To nam dokazuje žalostna prikazen, da postanejo otroci dobrih, rodoljubnih italijanskih, in otroci nemških in slovenskih starišev najhujši irredentisti. Vresničuje se stari izrek, da so renegati (odpadniki) vedno hujši, kakor pravi Turki. (Prav res! na desnici.)

Kako velika je predrznost Tržaškega mestnega zbora, in kako malo poguma je imela prejšnja vlada, spoznate po tem, da je za zemljepisje v mestni gimnaziji visel zemljevid, na katerem je bilo mesto Tržaško z okolico narisano kot del kraljestva italijanskega. (Čujte, čujte! na desnici), in vlada več časa ni imela toliko poguma, da bi odstranila oni zemljevid. (Čujte, čujte! na desnici.)

Pa kaj je nam treba segati tako daleč nazaj? Nismo li v zadnjem času doživeli slučaj, ki priča o samozvesti Tržaškega zbora in je bil nedavno predmet interpelaciji? Večkrat smo se pritoževali, da južne dežele nimajo obrtne šole; ko nečeno nam naznani gospod naučni minister, da se bo taka šola ustanovila v Trstu. Pozdravili smo to sporočilo z odkri-

Uže je imel Jože odgovor na jeziku; to je moral opaziti vsak, da je le videl, kako se mu je privzdignilo jabolko sapnikovo. V tem trenotju dal je tudi od sebe nek glas, katerega žalibože nema dandanašnja abeceda slovenska. Kar pridrdra mimo kočija. Vinkova kočija in v njej Vinko z soprogo, divno gospo Vikico.

Vse je drlo k oknom in Jože tudi. Bil je samo en glas: Gospod Vinko se je pripeljal domov.

Jože je vender hotel razliti svoj strup na ubozega nasprotnika, a govor se je sukal sedaj le o Vinku in njegovih soprogi.

Sveda, to je bilo njemu malo všeč. Mnogo mnogo se je razpravljalo o došlih domačinih in njihovih navadah, a vselej so došli do sklepa:

Gospoda je čudna.

In ker se hoče o takih prilikah pokazati vsak z svojo zlato suknjo veščaka v tej in onej reči, mora se oborati i zgodovinska stran.

Vsakdo je moral reči svojo, kako je bilo prej, dokler ni bilo Nadežkega v bližino, kako se je zidalo njemu poslopje, nasajali vrti, vrejevala šetališča.

Govorilo se je o vseh treh hčerkah gospoda Nadežkega, največ pa Ivanki, ki je baje na Francoskem za lakoto umrla. In vsi so se čudili, kako je to mogoče. Pri nas bi gotovo ne bilo. Raje bi bila šla krompir in korenje repkat po njivah, če tudi po zimi. No, vsaj za enega sedež se ni pri mizi ne gleda.

To je uže stara slovenska navada.

Pretresalo se je, kako udobno bo gospod Nadežki lahko zdaj živel, ko je preskrbel tako dobro svojo mlajšo hčerko. Lahko bo doma, ali pa pri Vinku.

Slednjič se je reševalo, koliko od vseh treh evetic Nadežkih se je usrečilo. Ena, ena — sama.

tosrečnim veseljem, posebno pa, ker je gospod minister v budgetnem odseku odgovoril na vprašanje nekega spoštovanega sozastopnika, da se bo v tej šoli lahko učila tudi slovenska mladina. Toda oglašila se takoj Tržaški mestni zbor in izjavi, da ne bo dovolil obljubljenega podpore, če ne bo italijanska izključljivo podučni jezik v tej šoli. (Jako liberalno! na desnici.)

Če Tržaški mestni zbor prodré s svojo zahtevo, česar se bojimo po zadnjih dokazih gospoda naučnega ministra, bodo južne slovenske dežele břež obrtne šole, kakor poprej. Tržaška šola bo slovenski mladini zaprta, ker ne bo znala podučnega jezika. Slovanski mladini je skoraj vse jedno, je li podučni jezik v šoli italijanski. (Velika veselost na desnici.) Nova državna obrtna šola bo imela v tem slučaji le za italijansko previvalstvo pravo vrednost. Treba mu je le še to doseči, da se ustanovi italijansko vseučilišče z vsemi mogočimi fakultetami, za kar je tudi že prosil Tržaški mestni zbor in v seji 7. t. m. za potrebno poslopje tudi dovolil 600.000 glđ. (Čujte, čujte! na desnici. — Saj je to lepo! na levici.) Če pa v resnici koristi državi vedno zatiranje in zanemarjanje slovenskega prebivalstva na Primorskem, in ne morda mnogo škoduje, o tem nas podučí bodočnost, gospoda moja.

(Dalje prih.)

## Česki bogoslovci.

O tej zadevi je skoraj boljše molčati. Ali ker smo uže besedo dali o tem govoriti, izpolnujemo s tem svojo obljubo, čeprav ta stroka ne spada v naše področje.

Mestni tržaški zbor očita tržaško-koperskemu škofu, da je poklical v deželo število čeških mladeničev, kojih namen je v poznejšem njih pastirovanju svoje ovčice hujskati in dražiti proti laškemu prebivalstvu, radi česa se je neki bati tudi v Trstu škodonosnih slovenskih agitacij. Nepristransk človek, ki v prvo vidi te tožbe tržaških mestnih svetovalec, ter na nje ne pomisli, veruje ti koj in obžaluje, da je slovenska duhovščina res taka. Duhovnik, katerega poklic je ljudi tolažiti in v miru vzdržati, pridiguje po lahonskih mislih tu pri nas sovraštvo in srd! Kje se kaj takega nezaslišanega sliši? Duhovniki naj bi tedaj služili v to, da razširjajo po deželi nemir ter ljudstvo hujskajo?

In ako bi se bilo bati hujskanja, bati bi se ga morda bilo na Primorskem od strani slovenske in hrvatske duhovščine, ne pa uprav od čeških bogoslovcev. Naj bi bila slovenska vzajemnost še tako vkorenjena, nikoli menda ne sega tako daleč, da bi se udje sorodnega naroda borili bolj za interese svojih bratov nego zadnji sami. Ako bi se v slovenskem duhovniku res nahajala ona jeza in sovraštvo na vse, kar je laškega, nahajati bi se menda morala bolj živa v slovenskem duhovniku, ki živi poleg Lahov, ki čita njegove Avstriji in Slovanom nasprotne spise, časnike in knjige, ki svojimi očmi vidi v nebo vpisane krivice, katere se godé njegovim sorjakom pod tujo oblastjo; češki duhovnik o tem skoraj ne ve; njemu bode skrb zgolj za dušno blagost njemu poverjenih ovčic. Na Primorskem bode on kakor misionar prišlec iz daljne dežele ljudstvo podučeval in katoliško vero gojil. V dnevene razprave se on ne bode spuščal niti brigal za politična menenja njemu podvrženih ovčic — vsaj je mešanje v politične razmere tu pri nas nekako prepovedano. Pričakovati imajo verniki od svojega pastirja zgolj dober svet, ki se pa v sedanjih razmerah tudi ob času volitve lahko da. Gotovo ne bode on, kot katoliški duhovnik, priporočal v izvolitev kakoga juda ali očitnega brezverca, ampak priporočal bode svojim faranom kakoga značajnega in vernega katoličana. Ako vidi, da je ljudstvo slovensko, gotovo ne bode priporočal, da si izvoli laškega, nemškega ali kakoršnega drugega zastopnika, ampak svetoval mu bode, da si izbere moža iz svoje srede, ki pozna njegove težnje in potrebe.

Ni li to najsvetejša njegova dolžnost? Duhovnik ima ljudstvo v pravej veri podučevati, ter ga k pravilnemu dejanju voditi. Zadnjega mu ne sme nikdo kratiti, kajti drugači postane vse njegovo natecanje in podučevanje nično. Pustiti mu je treba prost delokrog, naj dela po svoji vesti in izpolnjuje dolžnosti, ki mu jih njegov stan nalaga. Samo tedaj bode njegovo delo plodonosno in tudi svet ne bode o toliko krivicah tožil kakor dosedaj.

Ako katoliški duhovnik proti svoji vesti in dolžnosti, ki mu jih stan nalaga, deluje, nevreden je biti ud tega stanu in

boljše je, da ga ni, nego da ubogo ljudstvo plaši in pokvarja.

„Ne stóri, kar sam ne želiš, da tebi drug stori“ — glasi seneko staro slovo. Lahoni pa tirjajo od katoliškega duhovna to, kar zadnji ne more storiti, ako si noče vesti obtežiti. Tirjajo namreč od njega, da trobi v njihov rog, da jim sam pomaga ljudstvo kvariti in polasčevati, da deluje sploh v pogubo svojih ovčic in njihovo materialno škodo.

Bi li ne bila to največja krivica, ki se more od katoliškega duhovnika tirjati? Ne prihaja morda našemu milemu narodu toliko škode od tega, ker mu ukazuje in postave dela drug zaslepeli in sebični narod? In naj bi katoliški duhovnik še delal v to, da se krivice pomnožijo ter slovenski narod tem bolj trpi!

Kričali so uže, naj se duhovščini prepove vsaktero mešanje v politične razmere. Tudi mi smo tega menenja, vsaj mora katoliškemu duhovniku enako biti na srcu dušna kakor telesna blagost njegovih ovčic. Gotovo torej ne dela nikake hudobije, ako vadi svoje vernike tudi v ljubezni do svojega rodu, ter mu predočuje grdi greh, ki ga storé, ako se dajo podkupiti od sovražnika.

Gojiti mora duhovnik v srcu svojih vernih tudi čut domovinske ljubezni, ki je za ljubeznijo do Boga najslajši. Sploh pa se mora pokazati on kosmopolitičnega, nepristranskega, ki ne sovraži drugih narodnosti, niti svojih ovčic v sovraštvu ne vadi. Vsaj mu celo njegova vera izrecno pravi: poplačaj hudo z dobrim, ter s tem obsoja vsako sovraštvo.

Duhovnik mora tedaj biti tak, kakoršnega smo prav zdaj opisali in za takega smo tudi mi slovenskega duhovnika spoznavali. Tak duhovnik je pa uzor pravico-ljubja, ter spoštovanja vreden, ne pa nevaren agitator ali fanatičen hujškač.

Kaj se nam zdi o čeških bogoslovcih? (Konec prih.)

## Politični pregled.

### Notranje dežele.

Vsled smrti grofa Clam-Martinitica je dr. Rieger izdal na vse državne poslance proglas, v katerem se vabijo, naj se udeležijo njegovega pogreba. Truplo se prepelje iz Prage v obiteljsko graščino Smečno. Dr. Rieger bo v praškem češkem klubu, kakor tudi v staročeskem meščanskem klubu goveril spomenico. Vsi staročeski v Pragi izhajajoči časniki so prišli črno obrobjeni na svitlo.

Glede šolskih knjig se je v zadnjem zasedanju državnega zbora grajala ta napaka, da se prepogosto menjajo, kar je škodljivo poduku, tudi prizadeva učencem nepotrebne troške. Vsled tega je naučni minister sestavil posebno komisijo, ki se ima pečati s to nalogo in podati dotične predloge. Tudi se ima za to skrbeti, da se vsebina šolskih knjig, ako se ne pokaže nujna potreba, deset let ne promeni.

Ogerska državna polovica je zadnjo sredo praznovala dvajseto obletnico kronanja avstrijskega cesarja za ogerskega kralja. Vsi ogerski časniki govoré o tej za Madjare neprecenljivej dogodbi, vsi veličajo svojega kralja; kar pa se tiče ogerske vlade, samo ob sebi je umevno, da imajo vladini časniki polne koše hvale zanj, a opozicijni jo strašno hudo šibajo, vse grehe jej očitajo, posebno pa še storjene dolgove in zanemarjanje ljudskega blagostanja.

Velika povodenj na Ogerskem je prišla prav ob času, da ne škoduje le zadetim in deželi sploh, temuč tudi ogerskej vladi samej. Ogerski opozicijski listi uže delajo iz nje kapital, slikajo škodo, katero je povzročila, v živih barvah, ter tožijo vlado, da je te nesreče ona kriva, ker je zamudila zavarovanje vodnih bregov. Vse to pa dela slabo kri mej ljudstvom i ne ostane brez vpliva pri volitvah. Po vsem Ogerskem gredo od ust do ust besede, da Tisa podkoplje Tiso (reka Tisa ministerskega načelnika Tiszo.)

Slovaška narodna stranka se ne udeleži volitev v ogerski državni zbor. Izdala je na volilce poseben proglas, v katerem opravičuje to postopanje in pravi, da v državi vlada samovolja Madjarov, da v državi za nemadjarske narode ni pravice ni svobode, da je v vladi vse gnjilo, da ni več daleč čas, ko država pride na rob propada. Ko pa pride do tega, takrat napoči pa tudi dan, ko prinese svobodo nemadjarskim narodom.

### Vnanje dežele.

Nemški državni zbor je 7. t. m. razpravljaj načrt glede promembe

čezmorskih parniških zvez. Državni tajnik Bötticher je izjavil, da vlada hoče zaradi prepričlega prometa opustiti črto Trst-Brindisi, temu nasproti pa oživotvoriti črto Genova-Brindisi-Portsaid. Pri tem gre izključljivo za interese nemške države.

Grška kraljeva obitelj je 9. t. m. odpotovala iz Aten. Kralj in prestolnik obiščeta Pariz in London; kraljica pa je šla v Marijanske kopeli na Česko.

Angleška in turška vlada ste sklenoli pogodbo zaradi Egipta. Te pogodbe pa Rusija in Francija nikakor ne pripoznati, ker pregloboko sega v nju interese, pa tudi drugim vladam ne more biti po volji, ker škoduje interesom njih držav. Angleži delajo s Turčijo tako samovoljno, kakor bi sami bili nje gospodarji i ne bi na svetu bilo nobene druge države, ki ima v Turčiji tudi svoje interese. Vlade se zdaj dogovarjajo o omenjeni pogodbi, a ni videti, da bi hotele krepko na nogo stopiti in skupno zahtevati, da se pogodba predruži. Ta bojazljivost je Angležem le predobro znana, zato pa tako brezobzirno postopajo. Francoska se trudi, da vsa egiptovska stvar pride pred evropsko sodbo, a druge vlade, razen Rusije, nemajo poguma, temu zahtevanju pritrčiti.

V Belgiji so se delavci zopet priprijeli dela, a s tem v tej državi ni še rešeno delavsko prašanje. Ako se stanje delavcev zdatno ne zboljša, ne bode dolgo miru.

## DOPISI.

Iz Buzeta, 2. junija 1887. — (Fran Flego, novoizvoljeni župan Buzetški.) — Kaj pomenja tihota Istre na ono, kar se je zgodilo minoli mesec v Buzetu z volitvami občinskimi in z izbom slavnega župana v osebi g. Frana Flego iz Sterpeda?

Tihota ova je zgovorna! Ne dvomim, da bodo govorili v kratkem dopisniki Buzetški v lahonskih svojih listih in se bodo trudili mamiti lahkoverne svoje somišljenike, trdeč, da so padli lahoni v Buzetu kot žrtva viharnege elementa panslavističnega. Gotovo poredejo, da novo starešinstvo, izhajajoče iz ljudstva (in ne iz njih lahonske kulture) obstoječe iz samih nevednežev, katerim na čelu je kmet, mož neinteligenten — upropasti občino! Tako in enako jadicuje in bode jadicovala propadla lahonska stranka. Gospoda Buzeška naj se umiri! Občina naša ne more iti v hujšo nevarnost od iste, v katerej je bila doslej. Do konca, do roba propada dovedla jo je prejšnja stranka in g. Fran Flego, novi župan Buzetški bode imel gotovo mnogo dela, mnogo skrbi, preden občino zopet uredi, kajti oropana je popolnoma.

Gotovo bode njegovo delovanje težavno — kajti občina naša je podobna mrtvemu telesu, kojemu naj bi se zdaj vtila oživljajoča krv; občina je vsa zadolžena, brez denara, brez kredita in brez posestev, brez vsake vrednosti.

Gospoda Buzeška naj se le umiri! Da je njih stranka propala, krivi so sami; imeli so poslušati razna opominjevanja; imeli so se vzdrževati izzivanj; imeli so spoštovati želje ljudstva; — in propadli ne bi bili, ako bi se bili drugače vedli, drugače delali ter imeli kaj modrosti v glavah; ako ne bi bili zmirjali in žalili svojih umišljenih nasprotnikov; ako bi bili o pravem času prišli do pametnega in koristnega gospodarstva; ako bi bili spoštovali dedščino občinsko ter jo prav vrejevali; ako bi bili pravični ljudstvu; ako bi bili odložili svojo vsemogočnost; ako bi bili spoštovali osebnosti; — sploh, ako bi bilo njih dejanje in nehanje pošteno, rešili bi se bili propada.

Hrvatski okoličani, kmetovalci so zmagali v starešinstvu in v istem tudi ostanejo. Ostanejo pa zato, ker odslej bode vladala pravica, katero ste vi, laška gospoda, od todi spodili; — dobro gospodarstvo ter vredé in zboljšajo prezmotane — uničene — finančne zadeve. — A ta poboljšanja doseči, mora župan vedeti, v čem obstaja dedščina občinska, iz kojih bitij je sestavljena, katera posestva so; vedeti mora vse, da napravi preudarek stroškov potrebnih v občini. Potem se še le dojde do spoznanja, kako in kedaj so prejšnja upraviteljstva predlagala in polagala končne račune minolih let.

Na nogo gosp. župana Fr. Flego! Na delo! in prvič ko bodo zbrali starešini, naj se razglasi: prejšnja upraviteljstva naj podadō račune o vsem njih gospodarjenji! To je podlaga, na katero se ima opreti nova uprava, ker občina je drugače izsesana tako, da ne dobi veljave ne kredita nikjer, ker je vsa do grla zadolžena brez premakljivega kakor nepremakljivega premoženja. Vse mora na dan! Z.



### Javna zahvala.

Podpisani se presrečno zahvaljujejo vsem zastopnikom slov. društev, prijateljem in znanecm rajnega g. PETRA PERTOTA za mnogobrojno vdeležitev pogreba njegovih posvetnih ostankov 9. t. m., posebno pa pevecem delalskega podgornega društva, ki so na pokopališču pod vodstvom g. Kosovela peli žalostinko. Presrečna hvala vsem, za toliko dokazov sočutja.

Trst, 11. junija 1887.

Družine Pertot-Dollenz-Abram.

## ŽELODČEVA ESENCA

lekarna Piccoli-ja  
v Ljubljani

o dravila me je kakor po čudežu od najhujših želodčnih in telesnih bolečin, koje so me celih pet let neznano mučile in proti kterim mi najimunitnejši zdravniki Vicenze, Milana, Come in Genova niso zamogli prav nič pomagati.

Luisa Batista, Sagoriz, na Gališkem.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic po 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpi p. t. naročnik.

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v lekarnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saravali, za magistratom, Serravallo, Udovichi in Zanetti in v večjem delu lekarn na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 24-50

## J. S. S. I. R. K.

Androna Gusion št. 2 v Trstu

priloga veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. —

Prezvrata vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-41

### Na obroke! (70-70)

daje pohištvo tapacarilje, razno strižno-blogo za obroke, ure vsake vrste

M. Coreni

via della Legna št. 1 P. II.

### LA FILIALE della

## BANCA UNION

### TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente:

Abbonando l'interesse annuo:

per Banconote

3 1/2 % con preavviso di 5 giorni

3 1/2 % " " " 12 " "

3 1/2 % " a sei mesi fisso

per Napoleoni

2 1/2 % con preavviso di 20 giorni

3 " " " " 40 " "

3 1/2 % " " " 3 mesi

3 1/2 % " " " 6 " "

Per le lettere di versamento in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire dal giorno 18. 24. aprile, 3. 23. maggio, 13. luglio e 13. ottobre a seconda del preavviso.

Trieste 13 Aprile 1886.

Warrants

BANCO GIRO

abbonando il 3 1/2 % interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso cheque; imp-  
porti maggiori preavviso avanti la Borsa.

Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteglia per tutti vers. enti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la avuta del medesimo giorno.

Assume pel propri cor-

rentisti l'incasso di Cambiali per

Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro

assegni per queste ultime piazze ed accorda

loro le facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni

spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/4 % di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Merce) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants. 12-24

## Dr. Ante Dukić,

odvjetnik

otvorio je ovih dana svoju pisarnu u

## Pazinu.

Dobiva se v vseh knjižarnah 13. nakladi, ravno izašla medic. svetovalca

### Dr. MÜLLER-JA

najnovije delo o slabosti, oslabilih živcih o nastopkih mladostnih pregreškah itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah

KAROL KREIKENBAUM

9 Braunschweig. 17-52

### Krojačnica A. Bonné.

trg Sv. Katarine št. 1. 36-15

izdeljuje fine, cene obleke po najzadnjem kroju. (Presli se 24. avgusta t. l. na Corso št. 4, II) nadstropje, nad ur-dništvom lista »Il Piccolo«.

### Želodčne bolezni ozdravi brzo in posvema

### JERUZALEMSKI BALZAM

edini in nedosegljivi želodčni pijači. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandenes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katera se običajno kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva smes.

Edini Jeruzalemski balzam si je zagotovil vlad svoje priproste sestave, odločno oživljajoče in želodčne živce hitro krepijoče moči pravice prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dnevom večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kitanske robare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenje in

čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvestenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gnusju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljenju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 19-48

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI

### G. B. PONTONI

v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku

Racastini i G. B. Rovis, na Reki v lekarni al

Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v le-

karni A. Franzoni, v Tomlinu v lekarni E.

Paliaca. 37-48

## Ozdravljenje plučnih bolezni

Tuberkuloze, (sušice, jetiko), nadehe, zaprte supe), kroničnega bronhijalnega katara itd po plinovi

## EXHALACIJI

(po rektalne injekciji).

Najnevarnejši, skoraj nedosegljivi ideal zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosežen! O osupljivih, uspešnih vseh govore najjasnejšo sledeča pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami, in koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. Dr. Bergson. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalne injekciji, izdatno pojevanje kašlja in izvrška, potem popolno prenehanje, — mrzlica, pot in hričavost je posve izginola. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celo pri milinarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najtežji posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Cornil. Pri nadihu se more pol ure po plinovej exhalaciji lagija sonsti. — Ako se exhalacija dalje rabi, se nadiha ne povrne več. Zoper šušice in nadihi je plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo.

Prof. Dr. Dajardin Beaumetz: »Celo pri afoničnem grlu, počko dovan-mu po tuberkolozi, so se v 2-3 tednih zacelila oteklina dasiravno je bila uža polovica pljuč raz-  
zlijana.«

Dr. M. Langhlin. Voja bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30 bolnikih, koji so bili uža v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli.

Vsaki dan pa se množe zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razun navadenih sprječeval še mnogo družih od slavnih profesorjev. Tudi v c. k. jav. e bolnici na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo sprječeval ozdravelih. C. k. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se doiva z vseni pripravami za pripravljene plava in z popisom za vporabo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A

ter stane gl. 8,30 z omotom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti težavno, niti ovira vsakdanji posel. —10



### Marijaceljske želodčne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neprecenljive do brote je posebno vpliv njihov pri notčnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodčnem kataru, gorečico (rzavci) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnusju glavobolu, (ako boli iz želodca) krč v želodcu, zabasanju, preobilnosti jedi in pijač v želodcu, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himoroidam. Cena steklenice je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekar-  
ničar „k angelju varhu“ 53-23

### Dr. Brady Kremser, Morava.

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizo starega sv. Antona

KLINIKA za spolne in želodčne bolezni, nastope okuženja i oslabenja možke slabosti, polneije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanja krvi, zabrije v d., in za vse bolni znih mehurja, droba in živcev. Tudi pismono po najnovjšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi. 14-29-104

C. Strutzel, specialni zdravnik Lindan am Bodensee

### Proti hemoroidam!

Kdor hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi

### prave MENIŠKE KROGLJICE (Pillole dei Frati.)

kri čističe in proti hemoroidam, koje izdeluje P. Fonda farmacist v Piranu.

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi na hemoroidah, zabasanju, brezččnosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi, ene čistijo kri in dober vspeh potrjujejo zasebna in zdravniška spričevala, koja so priložena z produkcom za porabo vsakej škaltijci v slovanskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nvč. katljica v vseh lekarnah Trst, Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriške in Trenta. 13-52



### A. MAYER-jeva

zaloga piva v Ljubljani

priporoča

zasebnikom in gostilničarjem na deželi trajno izvožno

### pivo v steklenicah

iz pivovarne bratov Kosler v zabojih po 25 in 50 steklenic. 12-11

Pri

### JULIJU GRIMM,

dežnikar, Barriera Vecchia št. 18 je zelo bogata zaloga solnčnikov za gospe, za jako nizke cene. — Solnčniki za gospe od 90 novč. naprej. — Najnovjši „Entrecots“ za gospe, svilnati in pol svilnati. — Mali dežniki za otroke od 25 novč. naprej. Zaloga dežnikov iz svile, satina, volne in bombaža. Sprejemajo se popravki za jako nizke cene. 85-104

### Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

### Josip Jellinek - Brno

(Brünn) Kröna št. 19 priporoča:

### Sukna ostanke

za vsakovrstne obleke

za gospe

proti gotovem novcu ali proti povzetju za tovarniško ceno!

Uzorci v pokrajine pošiljajo se na zahtevanje zastoj in franko. 12-4

Glavni zgo-

dit. event. 500.000 marakah.

Oglas

sreće

Za

sgoditke amči država.

Poziv na sudjelovanje kod

Lutrijakog srećkanja

koje garantira Hamburg iz kojeg će se stalno

7 milijuna 222.000 marakah

dobiti.

Sgoditci ove unosne novčane lutrije, koja sastoji polag uverta od sumih 97.000 srećkanja, jesu sledeći: Najveći sgoditak jest 15-15 event. 500.000 mar.

marak. 300.000 56 sgoditak a 5.000

1 sgoditak a 200.000 106 sgoditak a 3.000

2 sgoditak a 100.000 256 sgoditak a 2.000

1 sgoditak a 80.000 512 sgoditak a 1.000

1 sgoditak a 75.000 791 sgoditak a 500

2 sgoditak a 70.000 151 sgod. a 300.200, 150

1 sgoditak a 60.000 30950 sgoditak a 1.15

2 sgoditak a 50.000 7990 sgod. a 124.100, 94

1 sgoditak a 30.000 7850 sgod. a 67.10, 20

5 sgoditak a 20.000 ukupno

26 sgoditak a 10.000 48.700 sgoditakah

ovakovih izadje sigurno u malo mjeseci u 7 odliel. Glavni sgoditak I reda iznasa 50.000 mar., naraste u II. na 60.000 m., u III. na 70.000 m., u IV. na 80.000 m., u V. na 90.000 m., u VI. 100.000 m., i sa premijom od 300.000 eventualno 500.000 marakah. — Za prvu vuclidbu, koja je službeno ustanovljena, na

16. juni t. l. stoji:

ciela orig. srećka 6 m. III f. 3.60 a. vr. pol " 3 " " 1.80 " četvrt " 1 1/2 " " 90 nvč "

te razpošiljam ove od države zajumčene origin. ine srećke (nikakve zabranjene promene) sa vuclidbenim naertom sa državnim grbom uz frankiranu pošiljku svate i u najdalje krajeve. Svaki sudionik dobija od mene nakon svake vuclidbe listu sgoditaka badava. — Vuclidbeni naert sa državnim grbom, na kojem se nalaze 6 uložei razdioba sgoditakah polag i razredah razpošiljam unapred i badava 8-15

Izplatu i pošiljku dobivenog novca šaljm sam izravno na interessnte uz najstrožiju tajnost.

Svaku narubu može se poslati na putnicom ili porokom lista. Neka se dakle svatko obrati odmah radi brze vuclidbe i to svakako do 16. junija tekuće godine pouzda na Samuel Heckscher-a senr. bankir i mjenjačnica u Hamburgu.